

Джаман А.,
здобувач ступеня вищої освіти бакалавра ННІ № 3
НАВС,
Мостепанюк Л.О.,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
кримінального права НАВС

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБОРОНИ В УКРАЇНІ НА ТЛІ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Головними складовими механізму держави, що спрямовані на реалізацію оборонної функції, є Збройні Сили України та інші утворені відповідно до законів України військові формування. Саме на них згідно з ч. 2 та ч. 3 ст. 17 Основного Закону України покладаються завдання пов'язані із реалізацією оборонної функції держави, захист її суверенітету та територіальної цілісності, а також недоторканність державних кордонів. Також, забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом [1]. Сюди ж, слід віднести сили Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України та органи Національної поліції України, які виконують функції, що відповідають передусім сутності оборонної функції.

Основним Законом, що встановлює засади оборони України, а також повноваження органів державної влади, основні функції та завдання органів військового управління, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, обов'язки підприємств, установ, організацій, посадових осіб, права та обов'язки громадян України у сфері оборони, є Закон України «Про оборону України» від 6 грудня 1991 р. Ст. 2 Закону чітко вказує на те, що оборона України

базується на повній готовності та здатності, перш за все, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, єдиної системи цивільного захисту єдиної системи цивільного захисту, національної економіки до переведення, за необхідності, з мирного на воєнний стан та відсічі збройній агресії, ліквідації збройного конфлікту, а також готовності населення і території держави до оборони [2].

Коли наша держава зіткнулася із збройною агресією РФ, система національної безпеки України відразу ж показала свою слабкість перш за все, у воєнній сфері. Відомим залишається факт фіксації випадків діяльності на території України проросійських незаконних воєнізованих формувань, диверсійних і терористичних груп. Причиною цього став недостатній загальний рівень боєздатності Збройних Сил України, а також їхнє незадовільне матеріальне забезпечення та фінансування. На черзі, сфера державної безпеки – сюди воєнні аналітики відносять розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб РФ, посягання на державний суверенітет і територіальну цілісність України зі сторони країни агресора.

Слід зазначити, що на сектор безпеки і оборони України покладаються завдання пов'язані із реалізацією оборонної функції держави. Разом із тим, саме Збройні Сили України, Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України та правоохоронні органи України виконують функції, що відповідають передусім сутності оборонної функції. Що ж стосується питань у сфері безпеки державного кордону, то вражаючим став факт відсутності демаркації державного кордону України з Російською Федерацією, Республікою Білорусь та Республікою Молдова. Недостатнє облаштування державного кордону України та врегулювання правових засад забезпечення його режиму і недостатній рівень контролю та охорони державного кордону України також стало проблемою, яка потребує негайного вирішення.

Зазначмо про ключові загрози у внутрішньополітичній сфері де, на жаль, має місце сепаратизм лиш в окремих регіонах України (східні та південні області), порушення політичних прав та свобод громадян України, зокрема у формі фальсифікації результатів виборів, втрата Україною суверенітету над автономною республікою Крим і окремими районами Донецької і Луганської областей. У зовнішньополітичній сфері – територіальні претензії до України зі сторони РФ та анексія півострова Крим тощо. Тому, для того, щоб виокремити певні особливості організації оборони в Україні під час ведення бойових дій із армією РФ, в першу чергу, необхідно визначити й проаналізувати причини, які зумовили деяке «послаблення» у сфері національної безпеки і оборони України [3].

На разі, держава здійснила величезну роботу над вирішенням раніше «болючих» питань у вищезазначених сферах, які стосуються системи забезпечення національної безпеки України. До цього часу було проведено низку реформ, для покращення обороноздатності країни, відповідно покращилося фінансування й матеріально-технічне забезпечення Збройних Сил України, помітно підвищилася національна свідомість й обізнаність населення та багато інших змін, які значно покращили й підвищили статус державної політики у сфері національної безпеки і оборони України.

Отже, метою державної політики у сфері оборони є забезпечення захисту життя, здоров'я і майна громадян України, іноземців та осіб без громадянства, створення умов для реалізації юридичними особами своїх інтересів і належного функціонування, захисту території України, цілісності кордонів, суверенності, а також здійснення заходів щодо обороноздатності в державі.

Література:

1. Александров В. М. Сектор безпеки і оборони України в механізмі реалізації оборонної функції держави. Часопис Київського університету права 2020/4. 2020. С. 78-82. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/545-Article%20Text-1044-1-10-20211102.pdf>
2. Про оборону України: Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-ХІІ: станом на 1 січня 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
3. Інтернет-ресурс. URL: <https://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2018/02/Analiz-polityky-NB-pravl-final.pdf>

Дудко А.Г.,

*ад'юнкт кафедри публічного управління та адміністрування НАВС,
старший інспектор відділу кадрового забезпечення
Шевченківського управління поліції ГУ НП України у м.
Києві*

ПОНЯТТЯ ТА ЕЛЕМЕНТИ ПСИХОЛОГІЧНОГО НАСИЛЬСТВА (МОБІНГУ)

Сьогодні соціально-економічні тенденції розвитку суспільства невід'ємно пов'язані з реформуванням чинного законодавства та впровадженням цивілізованих підходів до регулювання відносин у сфері праці. Проте значне економічне відставання України від розвинених європейських країн гальмує процес удосконалення чинного законодавства й укріплення правових засад та інструментарію захисту працівників від мобінгу.

О. Качмар досліджуючи явище «мобінгу» визначає його спрямованість: горизонтальну – «це моральне переслідування